

# OBĚŽNÍK

## České katolické misie

Ročník XVIII

Paříž

Číslo 5

listopad 1987

*Pravda přichází na svět*

Okolo účasti, či spíše neúčasti biskupů z Československa na poslední synodě v Římě a okolo jejich nekonané návštěvy "ad limina" se rozpoutala malá tisková kampaň; po otevřených kritických slovech sv. Otce na adresu československých úřadů a zprávách v západním tisku, hlavně ve Francii, odpověděl Ředitel sekretariátu pro věci církevní v ČSSR v Lid. Democrazie 6. října článkem, který pak z velké části převzalo zastupitelství ČSSR ve Francii ve své odpovědi francouzským katolíkům. Zvláště tato poslední odpověď byla ukázkou typických oficiálních polopravd (prý máme v Československu 26 náboženských periodik, přístupných širokému publiku!).

Pražský anonym *Petr Fidelius* ve své výtečné knize *Jazyk a moc* (francouzsky vyšla pod názvem *L'Esprit post-totalitaire*) odhaluje mechanismus manipulace řeči a tím v konečné instanci myšlení lidí totalitní ideologií, na základě citací z oficiálního tisku, hlavně Rudého Práva.

Je to jakoby prodloužení proslulého Havlova "Nežít se lží". Snad úplně největšími nepřáteli společnosti u nás, ve stavu v jakém se nachází, jsou *lež* a *strach*. A nejen v Československu...

Vyjádřeno pozitivně, formou programu to znamená úsilí, *odvahu žít*



v pravdě.

V pravdě nejdříve každý vůči sobě samému; nic si nenalhávat, ani "jakoby jen ....." . Na příjemné lži si každý snadno zvykáme a po ur té době jim už doopravdy věříme.

Žít v pravdě vůči sobě samému znamená také schopnost si vlastní nepříjemné pravdy přiznat, alespoň beze svědků, sobě samému ve skrytu vlastního já. A *nebát se* jí tak panicky! Její začátky jsou kyselé a trapné, ale konečné osvobození, které z ní plyne se nedá ničím nahradit ani napodobit.

V pravdě vůči druhým - to už je těžší. Přestat pořád schovávat do "duchovního mrazáku", k ledu, za všech okolností a všude, jací opravdu jsme, jací jsme byli a co v nás z toho zůstalo.

Nepřikyvovat z pohodlí nebo všelijakých (vždy samozřejmě odůvodněných!) obav nepravdám, kamuflážím nebo dokonce vložným lžím. Nebýt komplicem vlastních ani cizích lží! Nepodporovat lež v žádné formě, a ani bezmyšlenkovitě nepřikyvovat velkohubým "pravdám" a "zřejmostem" o tom, co 'by bylo třeba' nebo 'by se mělo'. Myslet na to, co mohu a morálně mám dělat nejdříve já sám, čím mohu přispět k zesílení slabého proudu pravdy kolem mne i ve mně.

Když se Pravda narodila v betlémském chlévě, bylo to všechno hodně špinavé, hrubé, nepříjemné a pracné. Tolik radostného čekání po všech těch vznešených příslibech - a potom tohle! Představme si ale jen na chvíli, že by se nebyla narodila v Betlémě, ale že by se byla narodila v Herodově paláci. Byla by to vůbec mohla být Pravda? Kdo by se jí byl mohl přijít poklonit? Kdo by z ní měl prospěch?

Ježíš o sobě mnoho nemluvil. Ale jednou řekl, že je cesta, pravda a život. Jak úžasný je náboj tohoto prohlášení lze posoudit nejlépe ze zkušeností kterou máme s jeho dílem po skoro dvou tisíci letech. Pouhé tři roky stačily hluboce zasáhnout do dějin světa. Jen tři roky působil veřejně, a možná, že ani ne celé! Zatímco lež zpracovává náš svět už po tisíciletí a s našim přispěním na něm pracuje i nadále, aniž by to opravdu někam dotáhla. Má prostě krátké nohy.

Nechme ji už jednou, aspoň na čas, být! Zkusme to radikálně s pravdou! Ne ve formě, ne tím, že ji proměníme v obušek na "ty druhé". Ve formě laskavé, v podstatě ale neúchylné. To pak budou vánoce!

## Štědrý den

Tu noc, co dere peří do duchniček  
 jas nadpozemský má ve vzduchu,  
 to září odraz od jesliček  
 s tremolem houslí pastuchů

A voní chvoj a voní svíčky  
 přes kraj a skelné závěje,  
 v tu noc svit chlévské olejničky  
 hřeje jak lidská naděje

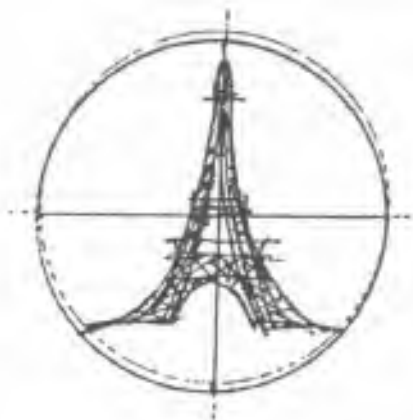
Žasnoucím dětem s jedle svítí  
 na špici hvězda zardělá  
 a pokoj pěje v naše bytí  
 hlas shůry v altu anděla

Ta noc nám taje do vzpomínky  
 na něhu lokte matčina,  
 na poklid tatínkovy dýmky  
 a div, co zvonkem začíná

Noc léty zahořklá i sladká  
 padá jak vločka na ústa  
 z rozpjatých ruček Pacholátka  
 království nové vyrůstá.

*Jiří Suchánek*

## Zajímavosti z domova i ze světa



*Jedenašedesát seminaristů* zahájilo studium v jediném kněžském semináři pro Čechy a Moravu v Litoměřicích.

Je to tolik, jako v minulém roce a podle dostupných zpráv to znamená, že jich třicet *bylo odmítnuto* (kým? kdo provádí přijímací řízení?).

První krok k ulehčení prostorové nouze v Litoměřicích je rovněž učiněn: provizorní ubytovací prostory v prefabrikovaném domku vedle seminární budovy jsou prakticky obyvatelné.

Velkým problémem zůstávají prostory učeben, kde nadále vládne "ponorková atmosféra". Také obytné prostory zůstávají nadále velmi těsné, přes úlevu, kterou přístavba znamená. Skutečným a podstatným zlepšením by bylo otevření druhého semináře v Olomouci, jak o to usiluje otec kardinál.

*Většina seminaristů* je v letošním ročníku z Moravy, z olomoucké diecéze samotné *dvacet*. Tolik kdyby jich bylo například v pařížské diecézi, otevřeli by ihned a s velkou slávou nový samostatný seminář!

Memorandum kardinála *Tomáška* nepřestává vzbuzovat údiv francouzských katolíků (viz *La Croix* ze 23. září tr) samozřejmostí požadavků, které obsahuje. Málokdo si zde dovede opravdu představit život církve za podmínek, které toto memorandum předpokládá. Otevření semináře pro Moravu v něm je uvedeno hned na prvním místě!

První díl *českého breviáře* mohl být konečně slavnostně předán otci kardinálovi v průběhu jeho synodálního pobytu v Římě. Je tisknut v Innsbrucku a tři zbývající díly na sebe už nedají dlouho čekat. Jejich dovoz do Československa je s československými úřady dohodnut.

Za neslýchaných podmínek byl dovolen dotisk *Ekumenického Písma svatého* v Praze. Několik set tisíc západoněmeckých marek museli dodat katolíci ze západu na tisk *u nás* (!).

To ovšem neznamená, že by se výtisky rozdávaly zdarma! Pří-  
slovečná dobrá vůle československých úřadů spolu s obratným  
vyjednáváním paxterrierů přece jen vyústila do významného  
kompromisu: bible se tentokrát budou věřícím prodávat za  
*československé koruny!* Samozřejmě v příslušném kurzu, ale  
za koruny!!!

Ještě že máme těch šestadvacet náboženských *periodik* v  
zemi, jak o nich mluví odpověď československého zastupitelst-  
ví v Paříži francouzským katolíkům. Při pečlivém sečítání  
jsme došli k závěru, že k nim ovšem u nás počítají také *pe-*  
*riodický* nápis "Gloria in excelsis Deo" nad jesličkami v  
katedrále sv. Víta o skutečně *každých* vánocích.

*Římská biskupská synoda* uzavřela svou činnost návrhem o  
54 bodech, který je výchozím dokumentem pro sv. Otce, který  
učiní ve vhodném okamžiku vlastní prohlášení, ve kterém se  
odrazí názory synodálních otců.

Za Československo tam byl jen otec kardinál Tomášek; ani  
prešovský administrátor Hirka, ani pozvaný laik, Er. Krčme-  
ry nedostali výjezdní povolení.

*CH 77* vypracovala třináctistránkový dokument, ve kterém  
se zabývá listovním tajemstvím a praxí u nás. Po důkladném  
rozboru textu příslušných zákonů ukazuje jednak na jejich  
neprávnickou formulaci, která umožňuje svévolný výklad, ale  
také na práva občanů a povinnost úřadů, které z nich přesto  
plynou. Jmenovitě je podle tohoto zákona protizákonné jaké-  
koliv zabavování knih a časopisů na hranicích, ke kterému  
přesto běžně dochází.

Závěrem dokument navrhuje novelu tohoto zákona směrem k  
jeho větší právní přesnosti a tím závaznosti pro všechny,  
kterých se týká.

Ve zprávách *CH 77* pokračuje diskuze okolo vyznamenání za  
práci pro mír, uděleného sdružení "Pacem in Terris" meziná-  
rodní organizací CSN. Dopis, zaslaný Gen. tajemníkovi OSN  
podepsalo 56 osob, mezi nimi mnoho angažovaných katolíků  
z Čech, Moravy a ze Slovenska. Autoři v něm vysvětlují, o  
jakou organizaci jde a o jaký mír bojuje. Při notorické ne-  
informovanosti západního světa si lze snadno představit,  
jak k celé akci v OSN asi došlo. Překvapuje a zaráží jen to,  
že se tam nenašel nikdo, kdo by iniciátory vyznamenání in-  
formoval věcně a včas. Věděl ale o celé akci např. vatikáns-  
ký pozorovatel při CSN?

*Michal Mrtvý*, moravský katolík, byl soudem v Olomouci odsouzen na třináct měsíců vězení podmíněčně na tři roky, za přípravu k pobuřování. Dopustil se jí tím, že vyrobil (ale nerozeslal!) 250 exemplářů sociologické studie o růstu religiozity u nás, z pera Dr. Eriky Kadlecové. Ve vězení strávil už nepodmíněnou sedmiměsíční vazbu, prý vyšetřovací. Dr. Kadlecová sama zatím stíhána není. Její osobní dopis soudu, který byl přečten, končil téměř zoufalým výkřikem: "Jakožto občanka našeho státu považují za absurdní, že by mohl být socialistickým soudem odsouzen věřící katolík za pokus o rozšiřování sociologické studie o religiozité."

M. Mrtvý hned v úvodu konstatoval: "Nabyl jsem přesvědčení, že soudní přelíčení je součástí protináboženské kampaně a jeho rozsudek předem stanoven. Proto odmítám jakoukoliv výpověď a jako věřící křesťan se odevzdávám do vůle boží".

Jeho těhotná manželka, Dana Mrtvá, byla spolu se skupinou přátel při vstupu do soudní budovy napadena uniformovanými členy SNB a byla svržena se schodů.

Který z paxterrierů, bojujících za mír, se jí zastane? Které z našich šestadvaceti náboženských periodik napíše, že se vůbec takový proces konal?

### V prosinci si připomínáme

- |        |      |  |
|--------|------|--|
| 5.12.  | 1777 | založení biskupství v Brně a současné povýšení Olomouce na arcibiskupství  |
| 9.12.  | 1437 | zemřel český král Zikmund, syn Karla IV, bez přímého dědice, což ještě zhoršilo už tak nesnadnou situaci v Čechách |
| 14.12. | 1957 | zemřel malíř a ilustrátor Josef Lada   |
| 17.12. | 1887 | se narodil Josef Lada  |
| 25.12. | 1907 | se narodil básník Josef Kostohryz  |
| 31.12. | 1877 | se narodil básník Viktor Dyk   |
| 31.12. | 1902 | se narodil básník a spisovatel Jan Čep   |



veselé vánoce

Zpráva o finanční situaci Misie

za období 1. října 1986 - 30. září 1987

<u>Převod z předchozího období</u>	650,40 F
------------------------------------	----------

Příjmy:

Prodej knih, Oběžník (předplatná) ...	18.558,81
Sbírky, příspěvky na Misii ... ..	18.118,75
Mše sv. ... ..	150,00
Příspěvky na nájem sálu ... ..	600,00
Subvence Eglise en Détresse ... ..	19.000,00

<u>Příjmy celkem</u> ... ..	56.427,56 F
-----------------------------	-------------

Výdaje:

Nákup knih, časopisů, tisk Oběžníku	16.338,60
Nájem sálu, kaple a kanceláře ...	7.600,00
Kancelář a telefon ... ..	1.015,00
Cestovné, příspěvek na auto ... ..	6.452,67
Pomoc novým uprchlíkům, domovu ...	3.611,99
Nákup bohoslužebných potřeb ...	560,00
Poloviční úvazek kněze s pojištěním	20.000,00 *

<u>Výdaje celkem</u> ... ..	55.578,26 F
-----------------------------	-------------

V pokladně Misie k 1. říjnu 1987  
tedy je

1.499,70 F

\* Neúplná suma; podle instrukcí arcibiskupství je poloviční úvazek a pojištění kněze vyšší; činí za uplynulý rok

31.830,00 F

Zbývající suma bude vyplacena, až se v pokladně sejdou potřebné peníze - to ovšem zatíží rozpočet příštího roku. Proto byla požadovaná suma (subvence) na adresu EnD podstatně zvýšena - na 24.000,- F. To ovšem neznamená, že tato suma bude také schválena a vyplacena.

Výsledek nám bude navíc sdělen až v březnu, takže musíme "pro jistotu" začít šetřit hned skraje, abychom se vyhnuli případnému nemilému překvapení za rok.

Velká zaneprázdněnost o. Koláře letos způsobila, že kontrola nebyla dosti průběžná a výsledná bilance byla nemilým překvapením.

Na druhé straně přislíbila Křesťanská Akademie v Římě, že ulehčí naší Misii tím, že případné clo při zásilkách knih uhradí ona. Toto clo začíná být skutečnou finanční zátěží, které tak budeme zbaveni!

Snad budeme muset také zrevidovat nájem a příspěvky na něj, když hostíme jiné organizace, než je Misie. A snad se i celková situace bude vyvíjet v příštím roce trochu příznivěji, než tentokrát. Ostatně už do pokladny Misie od začátku října leccos vplynulo. V okamžiku, kdy jsou psány tyto řádky je skoro třetina kamuflovaného deficitu už zvládnuta.

Je též pravda, že příjmy Misie zůstaly za tím, co se v důsledku inflace dalo očekávat: stouply za rok Ze skoro 56.000,- F jen na 56.427,00 F, to není ani 1,5%.

-o-

-o-o-o-

### ČETLI JSME KNIHU

*Zpráva o organizovaném násilí*, V. Hejl - K. Kaplan, 68 PUBLISHERS, Toronto 1968.

### Kapitola XVIII

Statistika československého archipelagu

Soudy první republiky vynesly za dvacet let celkem 415 rozsudků smrti; devět odsouzcenců bylo popraveno, ostatním 406 byl trest změněn cestou milosti na doživotní nebo dlouholetý žalář. A. Šťastný, pachatel vražedného útoku na ministerského předsedu dr. Karla Kramáře, byl odsouzen k osmi letům žaláře a na osobní Kramářovu přímluvu omilostněn ještě před odpykáním celého trestu. Pouze do žaláře byl odsouzen i Šoupal, vrah ministra financí dr. Aloise Rašína. V první republice tak

i za dob, ovlivněných morálními důsledky světové války, působila tendence sahat ke trestu smrti jenom zcela výjimečně. V letech 1874-1917 bylo v Čechách, na Moravě a ve Slezsku za třiačtyřicet let popraveno 24 odsouzců k smrti. V tehdejší Uhersku bylo v letech 1882-1910 vykonáno 38 rozsudků smrti. V českých zemích v posledních desíti rocích před začátkem I. světové války neskončila na popravišti ani jeden ze 146 odsouzených k smrti; v Uhersku popravili v letech 1891-1910 jenom devět osob.

V roce 1951 byl počet ukládaných rozsudků smrti tak vysoký, že ministerstvo spravedlnosti zdůvodňovalo odklady v procesech následovně: "Dříve není odsouzení všech těchto případů možné, protože by se nám tresty smrti příliš hromadily v krátkém časovém úseku."

Zpráva tzv. Pillerovy komise uvádí, že od října 1948 do konce roku 1952 uložil Státní soud 233 trestů smrti, z nichž bylo vykonáno 178. Rozsudky smrti v politických procesech byly ovšem vynášeny už před říjnem 1948 a po roce 1952 a citovaná čísla se vztahují jenom na Státní soud, zahrnutý tedy nejsou rozsudky vojenských soudů a soudů krajských. Úhrnné číslo popravených nelze zatím spolehlivě zjistit. I za krátkého období relativní svobody tisku bylo oficiálním mluvčím řečeno, že "data o počtu popravených jsou přísně tajena. Nejenom pokud jde o padesátá léta." Ota Ulč píše na základě vlastních zkušeností z justice, že o mnoha popravách existoval jediný doklad - záznamy v dědických spisech, založené na vyrozumění Generální prokuratury, jež zpravidla podepisoval dr. Jan Tolar.

\*\*\*

K režimu odsouzců patřilo i trýznění hluboko do noci, kdy bývali probuzeni a vyzváni, aby se připravili na popravu. Za hodinu pak strážný opět přišel se zprávou, že se výkon trestu odkládá. Ze samotné popravě se mnohdy stávalo "cynické divadlo pro estébáky obojího pohlaví."

Později došlo k některým změnám. Známe zprávy o nové technice výkonu trestu smrti provazem, podle nichž je odsouzený připoután za ruce, nohy, trup a hrdlo na zvláštní stůl, načež hydraulický mechanismus odsune část, k níž je upoutána hlava, a smrt nastane zlomením vazů. Stejná zpráva sděluje, že před popravou se odsouzcům podávají silné tlumicí medikamenty; ne z důvodů lidskosti - ale aby se předešlo dras-

tickým scénám. Nepopravují kati, ale příslušníci Sboru nápravné výchovy. Popravy se konají pod dohledem soudců Nejvyššího soudu, tedy ne těch soudců, kteří vynesli rozsudek mimo Prahu; uspoří se tím cestovní výlohy a diety. Pozůstatky popravených se zásadně nevydávají pozůstalým; mrtví jsou tajně pohřbíváni na pražském hřbitově v Ďáblicích. Tam byli ostatně pochováváni popravení již v padesátých letech (např. major Žingor). Popel popravených z procesu Rudolfa Slánského a spol. rozsypali estébáci kdesi na zledovatělé silnici. V jiných případech se neví ani tolik.

\*\*\*

Zbývá dodat, že není známo, kolik odsouzců bylo popraveno v posledních letech. Podle informace historika dr. Jána Mlynárika bylo v Ruzyni v prosinci 1981 popraveno několik důstojníků čs armády, pravděpodobně z Vyškova, údajně za špionáž. Rozsudky vojenských soudů nejsou téměř nikdy zveřejňovány.

Kolik československých občanů bylo vlastně v komunistickém režimu z politických důvodů odsouzeno? Antonín Kratochvíl, sledující po řadu let všechny dostupné zprávy a provádějící jejich analýzy a srovnání, dospěl k číslu 217.000, jež ale nijak bliž nedokládá. Václav Šikl píše, že pouze "za květen a červen 1949 prošlo jen pražskou Pankráci na čtyři sta důstojníků z povolání." Podle jiného dílčího údaje bylo před rokem 1968 odsouzeno 6174 řádových kněží a řeholnic, kteří si odpykali celkem 32 016 let ve vězeních a táborech.

\*\*\*

Nadále sbíráme poštovní známky vystřižené s několika milimetrovým okrajem z dopisů. Těm, kdo na nás už po dlouhou dobu pamatují touto cestou srdečně děkujeme a ty ostatní upozorňujeme znovu na tuto malou ale ve spojení s jinými účinnou cestu pomocí misionářům!

*Pamatujte na nás i Vy!*



Jako nedoručitelný se nám vrátil *Obezník*

paní A. BAILLY	25440	QUINGEY
pan B. HEGER	28800	BONNEVAL
pan E. HOLEČEK	75009	PARIS
pan M. MELICH	75015	PARIS
paní H. SKALA	06500	MENTON

\*  
\* \* \*

KONEC ROKU SE BLÍŽÍ A S NÍM OKAMŽIK  
OBNOVENÍ VAŠICH PŘEDPLATNÝCH!

*Myslete na finanční situaci našich časopisů  
v exilu, jako jsou*

NOVÝ ŽIVOT

STUDIE

SVĚDECTVÍ

ROZMLUVY

REPORTÉR

ZÁPAD

a také náš OBĚŽNÍK .....

\*  
\* \* \*

Na *Oběžník* a *Českou Katolickou Misi* přispěli

Bernhard	Darmovzal	Choutka	Janeček
Kubů	Menčík	Nečas	Pospíšil
Stránský			

*Všem dárcům bez rozdílu upřímně*

Pán Bůh zaplať!

Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt  
na šest večer (17h15) v kapli domu

## CENTRE SEVRES

35, rue de Sevres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským  
programem v sále č. 5 (přízemí domu)

21. listopadu - BOHOSLUŽBY ANI PROGRAM PO NICH  
nejsou! Zato se všichni sejdeme v Notre  
Dame v neděli 22. 11. k bohslužbám, sla-  
veným otcem kardinálem Tomkem při příle-  
žitosti 40 let organizace *Eglise en Détresse*

Začátek mše sv. v 16 hod

5. prosince - *paní Rochaz* nám udělá přednášku o blah. A-  
nežce České, na jejíž svatořečení se těšíme  
Zároveň příležitost k nákupu vánočních po-  
hlednic (a na požádání i knih)

19. prosince - Poslední setkání v občanském roce s aperi-  
tívem a volnou zábavou.

→ NÁŠ OTEC BISKUP ŠKARVADA NÁS NAVŠTÍVÍ  
20. a 21. února 1988. Podrobnosti příště!

"OBĚŽNÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la  
région parisienne

Certificat d'inscription n. 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF

Editeur responsable: P. Petr K o l d ř SJ 35, rue de Sevres 75006 PARIS  
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse:

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris